

LBRIS

Istoria României - istoria mea

We know
books

Magda Stan

Monumente ale trecutului

LECTURĂ
ȘI ACTIVITĂȚI

LITERA®
București
2018

Rezolvări: NE JUCĂM, ÎNVĂȚĂM!

Capitolul I

Paginile 10-11

- 1 - Ordinea imaginilor este: 3, 2, 1
- 2 - Este vorba despre discul din piatră de la Sarmizegetusa Regia.

- 3 - Autoevaluare
- 4 - Lipsește cifra XXIV (24)

Capitolul II

Pagina 22

- 1 - B, C
- 2 - A. Castelul Corvinilor (Huniștilor);
B. Castelul Peleş;
C. Castelul Bran.

Capitolul III

Pagina 30

- 1 - A.c; B.b
- 2 - 1. Palatul Culturii din Iași;
2. Arcul de Triumf din București;
3. Mausoleul de la Mărășești.
- 3 - Autoevaluare

Cuprins

I. Pe urmele strămoșilor antici	4
Ne jucăm, învățăm!	10
II. Cetăți medievale, castele și palate	14
Ne jucăm, învățăm!	22
III. Monumente culturale și istorice	26
Ne jucăm, învățăm!	30
Rezolvări: NE JUCĂM, ÎNVĂȚĂM!	32

Monumente ale trecutului

- Cine a construit orașele și cetățile antice din România?
- Unde au fost întemeiate cele mai frumoase cetăți și castele?
- Cum arată o biserică fortificată?

România are nenumărate locuri frumoase, încărcate de istorie și de povești, care pot fi cunoscute și explorate. Le-am adunat în această carte pe unele dintre cele mai interesante, care te așteaptă acum să le descoperi!

Vei afla despre locuri pe care, poate, nu le cunoșteai.

Te vei putea juca rezolvând aplicațiile pregătite pentru tine și vei înțelege de ce este important să cunoaștem și să ocrotim urmele trecutului.

We know
books

I. Pe urmele strămoșilor antici

Istoria așezărilor omenești de pe teritoriul României a început din vremuri străvechi. În Epoca Antică, pe țărmul Mării Negre au fost întemeiate orașele grecești Histria, Tomis și Callatis. Dacii au construit cetăți pe crestele munților, precum Sarmizegetusa, iar romanii au ridicat orașe după modelul Romei, la Ulpia Traiana Sarmizegetusa, Apulum, Napoca, Drobeta.

Așezări și construcții antice de pe teritoriul României

Discul din piatră de la Sarmizegetusa

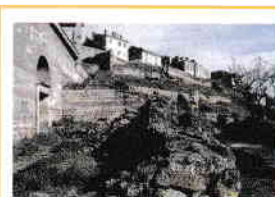
Urmele amfiteatrului roman de la Porolissum (astăzi localitatea Moigrad, județul Sălaj)

Ruinele cetății Histria

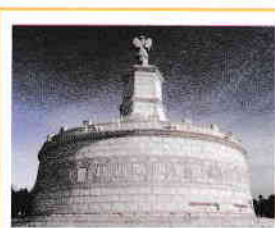
Inscripție romană de la Ulpia Traiana Sarmizegetusa

Urmele cetății antice Tomis

Castrul roman de la Jidova

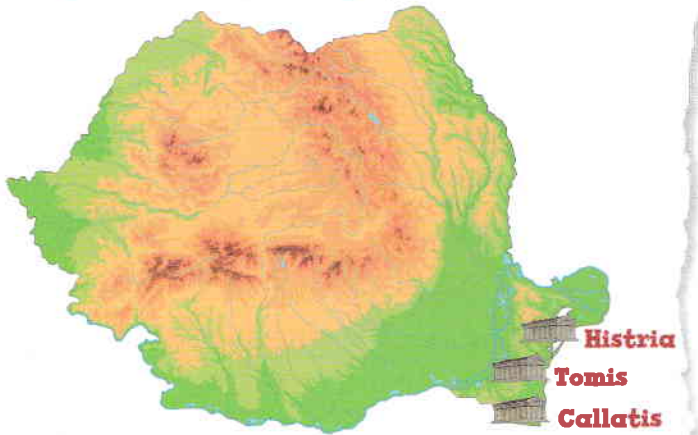

Monumentul Tropaeum Traiani, Adamclisi

În Antichitate, **grecii** s-au stabilit în sud-estul Europei, pe insulele din Marea Egee și în vestul Asiei Mici. Cetăți vestite ale grecilor antici au fost **Atena** și **Sparta**.

Navigatori pricepuți, grecii au călătorit pe mări și au întemeiat numeroase orașe pe țărmurile acestora. Pe țărmul Dobrogei de azi, începând din secolul al VII-lea î.Hr., ei au întemeiat orașele Histria, Tomis (azi, Constanța) și Callatis (în prezent, Mangalia).

Orașe antice grecești la Marea Neagră

Tomis

Orașul **Tomis**, *Constanța* de azi, a fost înființat tot de grecii veniți din Milet. Urmele din perioada greacă și romană se pot vedea și astăzi. Un monument deosebit este *Edificiul* (clădirea) *cu mozaic*. Aici poate fi admirat unul dintre cele mai mari mozaicuri romane din lume, păstrat până azi.

Mozaic de la Tomis (fragment)

Histria

Întemeiat de grecii antici în urmă cu aproximativ 2600 de ani, orașul **Histria** a existat timp de un mileniu. El a avut ca model orașul antic Milet, de unde au venit întemeietorii săi. La Histria existau cartiere de locuințe, temple închinat zeilor greci, piață publică, ziduri puternice de apărare. În zilele noastre, Histria este un muzeu arheologic în aer liber.

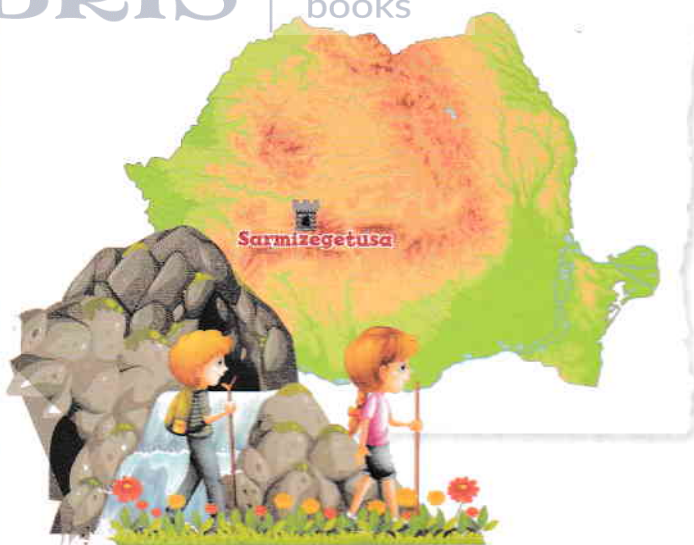
Callatis

La sud de Tomis, grecii sosiți din orașul Heracleea Pontica au întemeiat **Callatis**, respectiv *Mangalia* din zilele noastre. O parte dintre descoperirile arheologice din vechiul oraș grecesc pot fi văzute și astăzi la muzeul local.

Pe vârf de munte, la cetatea dacilor, Sarmizegetusa

We know books

Cum a fost construită Sarmizegetusa?

Sarmizegetusa, cetatea numită adeseori și *Regia* (regală), a fost, în Antichitate, capitala statului dacilor și cel mai important loc religios al acestora. Ea a fost construită la aproximativ 1200 m înălțime, în Munții Orăștiei, în urmă cu peste 2000 de ani. Pe munții din jurul Sarmizegetusei se aflau alte cetăți, care aveau rolul de a apăra capitala, precum cele de la Piatra Roșie, Costești, Blidaru, Bănița.

Drumul cetății...

La Sarmizegetusa Regia existau trei spații diferite: așezarea propriu-zisă, unde locuiau dacii de rând, cetatea de apărare și zona sacră (sfântă), unde se aflau sanctuarele (templele sau lăcașurile religioase). Un drum pavat cu blocuri din piatră (*drumul sacru*) ducea către zona religioasă. Aici se desfășurau sărbătorile și ceremoniile închinat zeilor.

Drumul cetății

Zona sanctuarelor

Sanctuarele...

Urmele locurilor religioase de la Sarmizegetusa Regia pot fi văzute și astăzi. Printre acestea se numără Marele sanctuar vechi, cu 60 de coloane din piatră, și Marele sanctuar circular (rotund), având trei rânduri de cercuri formate din stâlpi și plăci (lespezi) din piatră. Unii istorici consideră că sanctuarul circular era și observator astronomic, cu ajutorul căruia dacii studiau bolta cerească.

... și un loc misterios!

Discul de andezit (piatră) de la Sarmizegetusa Regia este unul dintre cele mai misterioase locuri din cetatea dacilor. El reprezintă o platformă rotundă, formată din blocuri de andezit, așezate în forma razelor Soarelui. Scopul acestei construcții a rămas necunoscut până în zilele noastre.

Discul de andezit

Știi că...?

La Sarmizegetusa Regia au fost descoperite cele mai mari ateliere pentru prelucrarea metalelor (metalurgice) din afara Imperiului Roman. Aici erau realizate unelte și arme din fier sau bronz, dar și obiecte prețioase, din aur și argint.

